

Tisková zpráva

- **Debata „Lze český trh práce reformovat? Jak na to?“**
- **13. května 2014 v Praze**

Nezaměstnanost v ČR v porovnání s EU nízká, dlouhodobě ale trh práce představuje riziko

13. května 2014, Praha: V rámci Strategie Evropa 2020 navrhla Česká republika ve svém Národním programu reformy z dubna 2014 řadu opatření za účelem stimulace zaměstnanosti a pracovního trhu. Reformní úsilí se zaměřuje především na zvýšení zaměstnanosti mladých lidí, žen a osob v předdůchodovém věku, a to prostřednictvím opatření v oblasti rodinné politiky, či aktivní politiky zaměstnanosti. V roce 2012 vstoupila v platnost novela Zákoníku práce přinášející zejména flexibilnější organizaci pracovní doby a pokračovala stabilizace nové organizační struktury a nového vymezení kompetencí Úřadu práce ČR. Reformy na trhu hodnotily v minulosti ve svých doporučeních pro hospodářskou politiku České republiky Rada EU (červenec 2013) a rovněž OECD (březen 2014), která české vládě doporučila např. zvýšit reálný věk odchodu do důchodu, zvýšit účast žen na trhu práce či zavést daňové úlevy firmám, které poskytují práci lidem bez praxe. Reformní opatření zaměřená na tvorbu nových pracovních míst a podporu hospodářského růstu byla předmětem debaty pořádané 13. května v Evropském domě v Praze.

Debatu zahájil vedoucí zastoupení Evropské komise v ČR **Jan Michal**, který nejprve připomněl, že opatření na podporu zaměstnanosti jsou v souladu s cíli strategie Evropa 2020, která se momentálně nachází v polovině svého plnění a Evropská komise v současnosti shromažďuje náměty – formou veřejné konzultace – pro její případnou aktualizaci. Jan Michal vyzval účastníky diskuze k zapojení do této veřejné konzultace, která poběží až do 31. 10. 2014. Poukázal také na úzké propojení vývoje ekonomiky a nezaměstnanosti v ČR s hospodářskou situací v celé EU. „*Pokud porovnáme celkovou výkonnost českého trhu práce s ostatními státy EU, není na tom ČR vůbec zle,*“ uvedl **Radek Malý**, vedoucí oddělení pro sociální analýzu z Generálního ředitelství Evropské komise pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti s tím, že ČR patří mezi členské země s relativně vyšší mírou zaměstnanosti a nižší nezaměstnaností. Problémem je ale celková ekonomická výkonnost, především nízká míra konvergence. Zatímco ostatním státům v našem regionu se i přes vyšší míru nezaměstnanosti daří lépe přibližovat vyspělejším státům EU, ČR v tomto ohledu dlouhodobě stagnuje. Důvodů pro to je celá řada, ale správně zacílené reformy v oblasti trhu práce mohou výrazně přispět ke zlepšení situace. ČR se například potýká s poměrně vysokou mírou zdanění nižších mezd, což má negativní dopad na zaměstnanost lidí s nízkou kvalifikací, ale i na využití částečných pracovních úvazků. Problémem také zůstává nízká zaměstnanost žen, především matek s dětmi do 6 let. „*Zatímco máme jednu z nejvyšších zaměstnaností mužů v EU, u žen je situace dramaticky horší,*“ doplnil Malý. Jedním z důvodů je nedostatek služeb péče o děti, který je ČR ze strany Komise dlouhodobě vyčítán. Dalším klíčovým opatřením pro zlepšení situace na trhu práce je penzijní reforma, jelikož délka pracovního života v ČR je pod evropským průměrem a dlouhodobě se nezvyšuje, což ohrožuje budoucí ekonomický a sociální vývoj země.

Ředitel odboru trhu práce Ministerstva práce a sociálních věcí ČR **Štefan Duháň** informoval o tom, že se v současné době připravuje důležitý strategický dokument s názvem Strategie zaměstnanosti 2020, který momentálně prochází připomínkovým řízením a v nejbližší době by měl být předán ke schválení vládě. Kromě toho se připravuje také tzv. akční plán zaměstnanosti, jehož vznik iniciovala nová vláda. Větší důraz je v něm kladen na užší spolupráci se sociálními partnery, zejména zástupci zaměstnavatelů, které Duháň pochválil mimo jiné za snahu udržet co největší počet zaměstnanců během hospodářské krize. To však mělo i negativní vedlejší efekty: „*Zatímco firmy bojovaly o udržení svých zaměstnanců, začal se projevovat extrémní nárůst nezaměstnaných v řadách mladých lidí, jelikož firmy nenabíraly nové zaměstnance,*“ vysvětluje Duháň důvod, proč je v ČR v současné době téměř dvojnásobná nezaměstnanost mladých v porovnání s celkovou nezaměstnaností. Jako další překážku snižování nezaměstnanosti vidí nízkou úroveň minimální mzdy, která lidi bez práce nenutí hledat zaměstnání.

S tím ovšem nesouhlasí **Jitka Hejduková**, ředitelka zaměstnavatelské sekce Svazu průmyslu a dopravy ČR. „Nikde není prokázáno, že by zvýšení minimální mzdy nějakým výraznějším způsobem přispělo ke zvýšení zaměstnanosti nebo snížení nezaměstnanosti,“ řekla Hejduková. Souhlasí ovšem s tím, že problémem je poměrně vysoká míra zdanění práce. Na druhou stranu se těžko hledá prostor pro snížení, jelikož i nepatrný posun byť i o 1 % směrem dolů by měl za následek výpadek ve státním rozpočtu o velikosti zhruba 11 miliard korun. Důležitá jsou podle ní především krátkodobá opatření z oblasti aktivní politiky zaměstnanosti, a z hlediska dlouhodobého zejména reforma vzdělávacího systému tak, aby nabídka na trhu práce odpovídala poptávce, včetně podpory systému dalšího vzdělávání například formou daňových úlev. Zcela zásadní je též podpora stabilního legislativního prostředí s minimem změn, které vytvářejí zbytečnou administrativní zátěž brzdící rozvoj podniků. S nutností reformy systému školství souhlasí i **Jaromíra Kotíková**, vedoucí výzkumného týmu pro trh práce a zaměstnanost z Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí ČR s tím, že základem „zdravého“ trhu práce je připravená pracovní síla. „Průzkumy ukazují, že vystudovaný obor vykonává pouze 50 % absolventů, navíc relevance získaného vzdělání u absolventů je vůči požadavkům zaměstnavatelů velmi nízká,“ dodává Kotíková. Z toho důvodu měla v loňském roce více než polovina zaměstnavatelů problém s náborem pracovní síly. Klíčové je podle ní větší propojení firem se školami, tak aby se firmy přímo podílely na přípravě budoucích absolventů. Upozornila také na rozmáhající se problém, který představuje práce „načerno“ a na dlouhodobě nepřívětivou situaci ve využívání flexibilních forem práce.

I přesto, že trh práce představuje velice komplexní systém, který je potřeba vnímat v řadě rovin, shodli se vystupující na tom, že výraznějšího zlepšení nemůže být dosaženo bez penzijní reformy, lepší spolupráce vlády se sociálními partnery, a bez podpory a rozvoje vzdělávání.

Fotografie z akce

Další informace o akci

Debatu pořádaly dne 13. května 2014 Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kancelář Evropského parlamentu v ČR s Hospodářskou komorou ČR a CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací naleznete [zde](#).

Kontakt pro novináře

Alena Mastantuono

Ředitelka CEBRE – Česká podnikatelská reprezentace při EU v Bruselu

Tel: +32 2/502 07 66 / Tel: +420 246 031 707 (pouze pro volání z ČR) / www.cebrecz

O CEBRE

CEBRE - Česká podnikatelská reprezentace při EU byla vytvořena Hospodářskou komorou ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR s podporou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, aby prezentovala a obhajovala české podnikatelské zájmy před evropskými institucemi a u evropských podnikatelských federací přímo v Bruselu.

Partneři debaty:

Tato debata je organizována jako součást projektu Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR s cílem komunikovat aktuální evropská témata vůči široké skupině odborné i laické veřejnosti realizovaného Hospodářskou komorou ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací na prague@cebrecz.

